

Veiledning til dekonstruksjon av modelltekst på *Setningsnivå*

Ressurser:

- Setningssymfoni (fase 2_setningsnivå_setningssymfoni_fr)

I denne sekvensen på setningsnivået foreslår vi aktiviteten *Setningssymfoni* (*Cooperative Learning*-metodikk). Her skal elevene framfor alt få en forståelse av sjangertrekket «generalisering». Elevene tar aktive roller for å bli gjort oppmerksomme på at generalisering kan innbefatte omgjøring av substantiv/pronomen fra flertall til entall, der ett substantiv/pronomen representerer flere (*Les cochons -> Le cochon*). I tillegg kan substantiv erstattes med pronomen (*Le cochon -> il / Les cochons -> Ils*). Dette får også følger for personbøyingen av verb (subjekt-verbal samsvar) og adjektiv (substantiv-adjektiv samsvar) som naturlig vil inngå i den støttende læringssamtalen omkring setningene som skal lages (*Le cochon est rose -> Les cochons sont roses.*).

Det ligger også til rette for samtale om andre grammatiske emner som setningsledd, ordklasser og ordstilling. Belegg for aktiviteten *Setningssymfoni* finnes i kompetansemålet: «bruke grunnleggende språklige strukturer og former for tekstbinding» (nivå I). Gjennom aktivitetene leser, lytter og taler elevene, samtidig som de er fysisk aktive.

Som utgangspunkt for denne læringssekvensen har vi i dokumentet *fase 2_setningsnivå_setningssymfoni_fr* hentet ut fire setninger fra modellteksten. Disse er delt opp i enkeltelementer (ord og setningsledd). Dokumentet skrives ut og arkene klippes i to (A5-format).

Framgangsmåte:

- Lappene deles ut til tilfeldige elever (se *Ressurser*). Læreren framsier den første setningen på norsk ut i klasserommet
- Elevene med de plakatene som representerer denne setningen på fransk, blir bedt om å komme fram og danne setningen fysisk
- Resultatet (den franske setningen) leses høyt i kor
- En læringssamtale om ulike aspekter ved setningen gjennomføres (se forslag til spørsmål til læringssamtalen under)
- Aktiviteten fortsetter ved at elevene bytter plass alt etter om setningen er i entall eller flertall (samsvar) og om et substantiv eller et pronomen utgjør subjektet. I stedet for at elevene «forlater» utgangssetningen underveis, kan de eventuelt sette seg ned på huk foran det nye leddet for å understreke de ulike alternativene visuelt.

En alternativ framgangsmåte er å spre alle lappene utover et bord/gulvet og la elever komme fram, finne de relevante lappene og stille seg opp etter hvert som setninger skal dannes/omdannes.

I sjangerpedagogikk undervises innhold og form eksplisitt med et utforskende og engasjerende tilnærming og innen elevenes utviklingszone – se våre forslag til spørsmål for

fase 2_setningsnivå_veiledning_fr

en bevisstgjørende læringssamtale omkring eksempelsetningene (spørsmålene tilpasses elevenes kunnskaps- og språknivå):

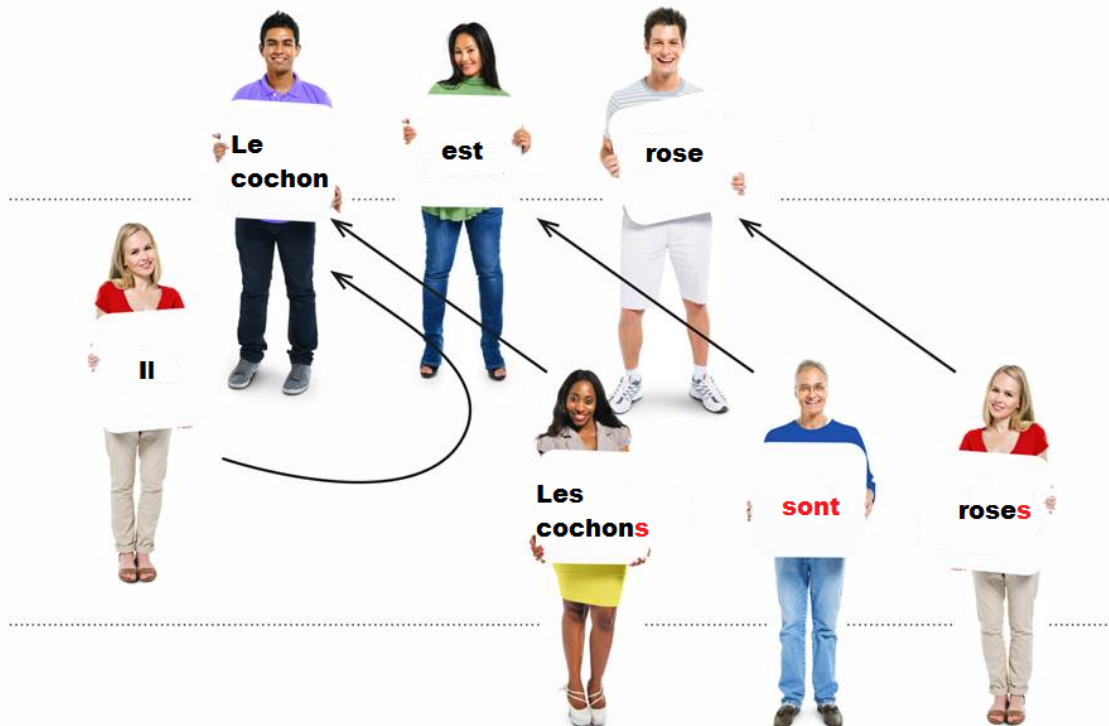
- Hvilke ord mener dere er emneord i setningen?
- Hva mener dere er subjektet i setningen og hvor finner vi det?
- Hva mener dere er verbet i setningen og hvor finner vi det?
- Hvorfor er dette en setning?
- Hvor mange «griser» handler setningen om?
- Står subjektet i entall eller flertall?
- Hva må gjøres med subjektet for å få en flertallsform?
- Hvilke(t) andre ord må forandres hvis subjektet gjøres om til entall/flertall?
- Hvem har plakaten med entallsformen/ flertallsformen av subjektet / verbet?
- Hvem har plakaten ...?

Oversikt over setninger i ressursarket (*fase2_setningsnivå_setningssymfoni_fr*).

Setningene i entall skal gjøres om til flertall:

Setning 1: Grisen er en tamgris. Den er rosa.

Le cochon	est	un animal domestique.	Il	est	rose.
Les cochons	sont	des animaux domestiques.	Ils	sont	roses.

Setning 2: Grisen er intelligent. Den liker selskap.

Le cochon	est	intelligent.	Il	aime	la compagnie.
Les cochons	sont	intelligents.	Ils	aiment	la compagnie.

Setning 3: Grisen spiser planter og dyr. Den finner meitemark og snegler.

Le cochon	mange	des végétaux et des animaux.	Il	trouve	des vers de terre et des escargots.
Les cochons	mangent	des végétaux et des animaux.	Ils	trouvent	des vers de terre et des escargots.

Setning 4: I dag, lever grisen i masseproduksjonsoppdrett. Den kjeder seg i et byr.

Aujourd'hui	le cochon	vit	dans des élevages intensifs.	Il	s'ennuie	dans une cage.
Aujourd'hui	les cochons	vivent	dans des élevages intensifs.	Ils	s'ennuient	dans des cages.